

ความเป็นมาของปัญหา

การพัฒนาประเทศจะสำเร็จไถ่มาถ่น้อย เพ่งไรข่มขั้นอยู่กั่การศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให่บุคคลมีความเจริญงอกงามทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สามารถทำหน้าที่พัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองไปตามแนวทางที่ปรารถนาได้ ดังนั้นความเจริญของประเทศชาติในอนาคตจึงขึ้นอยู่กับการศึกษาแก่บุคคลในปัจจุบันเป็นสำคัญ และผลแห่งการให้การศึกษาแก่บุคคลย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ในแง่ที่เกี่ยวกับตัวครุอาจารย์ การให้บริการการศึกษา และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ในสถาบันการศึกษาเหล่านั้น ห้องสมุดจึงเป็นแหล่งหนึ่งที่ให้บริการทางการศึกษาและถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญในสถาบันการศึกษาที่จะขาดเสียมิได้ การจัดการศึกษาศูนย์ใหม่ทองอาทิตย์ห้องสมุดเป็นศูนย์กลางหาใ้ผู้สอนเป็นผู้สอนวิชาให้แก่ผู้เรียนถึงที่กระทำกันมาในอดีตแก่ประการใดก็ตามไม่ฐานะใหม่ของผู้สอนในแง่ที่เป็นผู้แนะแนวการเรียนการสอนนี้ จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทองเขามาศึกษากันหาหาความรู้และวิจัยด้วยตนเองอย่างกว้างขวาง เช่น การศึกษาจากตำราต่าง ๆ นอกเหนือจากที่ใช้ในห้องเรียน การวิจัยโดยอาศัยเอกสารทางห้องสมุด การใช้อุปกรณ์โสดทัศนศึกษาในห้องสมุด เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วบรรณารักษ์ตลอดจนเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ของห้องสมุดจำต้องมีภาระเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกองทำหน้าที่ให้บริการศึกษา และใ้ค่าแนะนำการใ้ใช้สัดทางห้องสมุดและห้องสมุดแก่ผู้ใ้เขามาใช้บริการ การที่ห้องสมุดตามสถาบันการศึกษาชั้นสูง ซึ่งใดแกมหาวิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการศึกษา ตลอดจนวิทยาลัยครูต่าง ๆ ได้มีบทบาทอย่างมากสำหรับการศึกษายุคนี้ จึงทำให้ห้องสมุดองจักรปงานใ้ทันสมัย รวมทั้งการปรับปรุงการบริหารงานภายในห้องสมุดเสียใหม่ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถับภาระที่เพิ่มขึ้นทางคานการใ้บริการทางการศึกษาแก่ชาติใ้ได้อย่างแท้จริง และเพื่อให้เป็นห้องสมุดที่ใ้คานการสนองความทององการของผู้ใ้ ดังนั้นห้องสมุดจึงทองปรับปรุงตนเองให้ทันสมัยอยู่เสมอ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัยนี้เพื่อให้ทราบถึงปัญหา ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการใช้นักเรียน นิสิต นักศึกษาช่วยงานห้องสมุด เช่น การคัดเลือก การฝึกงาน และหน้าที่ซึ่งจัดให้มีอยู่ในสถาบันการฝึกหัดครูและบางมหาวิทยาลัยในประเทศไทย การที่สถาบันต่าง ๆ เหล่านี้จำเป็นต้องมีนักเรียน นิสิต นักศึกษาช่วยงานห้องสมุด จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาค้นคว้า เพื่อให้บรรณารักษ์ได้ทราบถึงความคิดเห็น ความสนใจ ตลอดจนจรรยาวัถของนักเรียน นิสิต นักศึกษาช่วยงานห้องสมุด นอกจากนั้นข้อเท็จจริงที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้อาจเป็นแนวทางส่งเสริมให้มีนักเรียน นิสิต นักศึกษาช่วยงานห้องสมุดให้มากและให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาวิจัยด้วยการส่งแบบสอบถามไปให้เฉพาะบรรณารักษ์ที่เป็นหัวหน้า (Head Librarian.) และนักเรียน นิสิต นักศึกษาช่วยงานห้องสมุดในห้องสมุดวิทยาลัยครู ๒๔ แห่ง วิทยาลัยวิชาการศึกษา ๘ แห่ง และมหาวิทยาลัยที่มีนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุด ๔ แห่ง ในภาคเรียนที่ ๓ ของวิทยาลัยครู วิทยาลัยวิชาการศึกษา และภาคเรียนที่ ๒ ของมหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๓ ดังรายชื่อต่อไปนี้

วิทยาลัยครูจันทร เกษม

วิทยาลัยครูชนบุรี

วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วิทยาลัยครูพระนคร

วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์

วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ

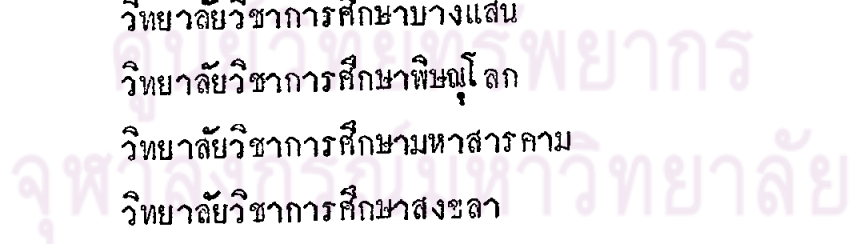
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

วิทยาลัยครูหม่อมมานจอมบึง

วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา

วิทยาลัยครูเชียงใหม่

- วิทยาลัยครู เทพสตรี
- วิทยาลัยครูนครปฐม
- วิทยาลัยครูนครราชสีมา
- วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช
- วิทยาลัยครูนครสวรรค์
- วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา
- วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม
- วิทยาลัยครูเพชรบุรี
- วิทยาลัยครูมหาสารคาม
- วิทยาลัยครูยะลา
- วิทยาลัยครูสกลนคร
- วิทยาลัยครูสงขลา
- วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์
- วิทยาลัยครูอบตราชธานี
- วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร
- วิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน
- วิทยาลัยวิชาการศึกษาวางแสน
- วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก
- วิทยาลัยวิชาการศึกษามหาสารคาม
- วิทยาลัยวิชาการศึกษาสงขลา
- วิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร
- มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์
- มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- มหาวิทยาลัยมหิดล
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปัตตานี

ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัยนี้

๑. ทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับเหตุผล แนวนโยบาย ปัญหาและอุปสรรคในการจัดให้มีนักเรียน นิสิต นักศึกษาช่วยงานห้องสมุดในสถาบันการฝึกหัดครูและบางมหาวิทยาลัยในประเทศไทย

๒. ทำให้ทราบถึงความคิดของบรรณารักษ์ต่อการมีนักเรียน นิสิต นักศึกษาช่วยงานห้องสมุด

๓. ทำให้เป็นแนวทางแก่ห้องสมุดตามสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อจัดให้มีนักเรียน นิสิต นักศึกษาช่วยงานห้องสมุดให้กว้างขวางขึ้น และรู้จักปรับปรุงแก้ไขระบบงานให้กับนักเรียน นิสิต นักศึกษาช่วยงานห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพ

๔. ทำให้นักเรียน นิสิต นักศึกษาช่วยงานห้องสมุดตามสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ได้หันมาสนใจวิชาบรรณารักษศาสตร์ เพื่อจะได้ฝึกเป็นอาชีพในอนาคตต่อไป

๕. ทำให้มีการริเริ่มจัดทำคู่มือนักเรียน นิสิต นักศึกษาช่วยงานห้องสมุด และการจัดตั้งชุมนุมนักเรียน นิสิต นักศึกษาช่วยงานห้องสมุดในรูปแบบต่าง ๆ

วิธีที่จะดำเนินการวิจัย

๑. ทำการค้นคว้าจากวารสาร หนังสือทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในเรื่องที่เกี่ยวกับนักเรียน นิสิต นักศึกษาช่วยงานห้องสมุด

๒. สัมภาษณ์ปัญหา สภาพขอเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับนักเรียน นิสิต นักศึกษาช่วยงานห้องสมุด พร้อมทั้งรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

๓. จากการสัมภาษณ์บรรณารักษ์และนักเรียน นิสิต นักศึกษาช่วยงานห้องสมุด

๔. ติดต่อกับสถาบันการฝึกหัดครูในสังกัดกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ และมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อทราบถึงการใช้นักเรียน นิสิต นักศึกษาช่วยงานห้องสมุด

๕. ติดต่อกับต่างประเทศเพื่อทราบความเคลื่อนไหว ของการมีนักเรียน นิสิต นักศึกษาช่วยงานห้องสมุด

นิยามของคำว่า ๑ ที่ใช้

ห้องสมุดหมายถึงหน่วยงานที่เป็นศูนย์กลางการให้บริการในค่านหนังสือและวัสดุอุปกรณ์ในวิทยาลัยครู วิทยาลัยวิชาการศึกษา สังกัดกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการและมหาวิทยาลัย สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้ไม่รวมห้องสมุดแผนกวิชาและห้องสมุดคณะ

นักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุด หมายถึงบุคคลที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยครู วิทยาลัยวิชาการศึกษา และมหาวิทยาลัย ซึ่งได้มาช่วยปฏิบัติงานในห้องสมุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย